

Datum en locatie

De studiedag vindt plaats op woensdag 28 november 2007 in De Observant, Stadhuisplein 7, 3811 LM Amersfoort, tel: 033-4759200, www.observant.nl.

Kosten en annuleringsvoorwaarden

De kosten voor het bijwonen van deze studiedag bedragen € 395,- p.p. (excl. BTW). Bij schriftelijke annulering tot twee weken voor de studiedag brengen wij € 35,- administratiekosten in rekening. Indien u binnen twee weken voor aanvang van de studiedag annuleert, wordt het gehele bedrag berekend. Bij verhindering kunt u uiteraard een plaatsvervanger laten deelnemen.

Aanmelden

U kunt zich aanmelden via onze website www.facta-organiseert.nl of via het aanmeldingsformulier (indien bijgevoegd). Na ontvangst van uw aanmelding sturen wij u een factuur, welke tevens uw bevestiging en toegangsbewijs is. Houdt u er rekening mee dat de factuur voor aanvang van de studiedag betaald moet zijn, anders kunnen wij uw reservering niet garanderen.

Programma en organisatie

Facta BV – Thea J. van Wijk – Eegracht 9, IJlst – Postbus 91, 8600 AB Sneek.
Tel: 0515 – 533477, fax: 0515 – 533503, e-mail: info@facta-organiseert.nl,
website: www.facta-organiseert.nl

Onjuiste adresgegevens

Aangezien Facta adresgegevens vanuit diverse bronnen betreft, is het mogelijk dat u meer dan een brochure ontvangt. Wilt u in dat geval zo vriendelijk zijn een exemplaar aan een collega door te geven? Eventuele onjuistheden kunt u schriftelijk of via e-mail aan ons doorgeven, zodat deze in de toekomst worden vermeden.

Op de hoogte blijven?

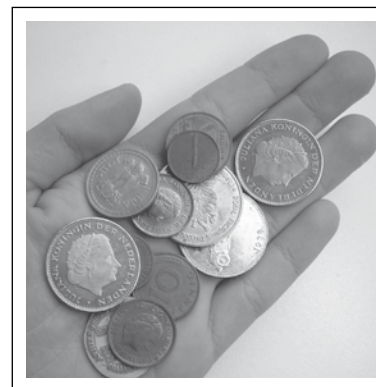
Naast studiedagen organiseert Facta ook culturele excursies. Wilt u op de hoogte blijven van het actuele aanbod van al onze activiteiten? Meldt u dan aan voor de nieuwsbrief via onze website: www.facta-organiseert.nl

Facta is een onafhankelijk cultureel organisatiebureau, gevestigd in het historische Friese stadje IJlst. Facta organiseert uiteenlopende programma's rondom het culturele erfgoed van Nederland, waaronder landelijke studiedagen en één- en meerdaagse excursies voor particulieren.

Studiedag

Financiering van Culturele Voorzieningen

De subsidierelatie tussen gemeenten en culturele instellingen staat onder druk!

*Paneldiscussie o.l.v. Prof. dr. Arjo Klamer
over het thema
De Prijselasticiteit van Cultuur.*

www.facta-organiseert.nl

Waarom deze studiedag?

Het nieuwe cultuurbeleid van minister Plasterk wordt zowel landelijk als regionaal scherp in de gaten gehouden. Er wordt gesproken over de invoering van het profijtbeginsel, het stimuleren van prijsdifferentiatie, en het 'verzakelijken' van culturele instellingen. Subsidierelaties tussen culturele instellingen en de overheid komen steeds meer onder druk te staan.

Ook gemeenten kijken steeds kritischer naar de subsidiering van culturele instellingen. Maar wat voor keuzes maakt u als gemeente? Welke instellingen subsidieert u wel en niet en waarom? In hoeverre zijn instellingen vrij om naast de subsidie, andere inkomsten te verwerven? Welke organisatievorm verdient de voorkeur? Over deze zaken organiseert cultureel organisatiebureau Facta een praktijkgerichte studiedag op 28 november in de Observant te Amersfoort.

Voor wie is deze studiedag bedoeld?

Deze dag is bedoeld voor bestuurders, afdelingshoofden en medewerkers van afdelingen cultuur, welzijn en financiën van gemeenten en provincies. Daarnaast is het programma interessant voor directies van musea, bibliotheken, podiuminstellingen, ckv's en andere culturele instellingen.

Programma

- 09.30   **Ontvangst en registratie**
- 10.00   **Opening en inleiding door de dagvoorzitter**
Veranderingen in de financiële relatie tussen overheid en instelling
- Welke trends zijn zichtbaar als het gaat om subsidiering van cultuur?
- Prof. dr. Arjo Klamer, hoogleraar culturele economie, Erasmus Universiteit Rotterdam*
- 10.30   **Het besluitvormingsproces van de lokale overheid**
- Welke afwegingen maakt een gemeente wat betreft subsidiering van cultuur?
  - Hoe verloopt het besluitvormingstraject?
  - Wat is de rolverdeling van de ambtelijke organisatie versus de betrokken bestuurder en de directie van de betrokken instelling?
- Pierre van der Schaaf, adviseur overheden en gesubsidieerde instellingen, directeur van der Schaaf advies BV*
- 10.50   **Koffiepauze**

- 11.20   **Verzelfstandiging: beter voor gemeente en instelling?**
- Leidt verzelfstandiging van een culturele instelling tot een gezondere financiële situatie en relatie?
  - Wat zijn de kosten en baten van het verzelfstandigingsproces?
  - Wat zijn de gevolgen voor de relatie tussen de voorwaardenscheppende overheid en de inhoudelijke programmeur?
- Fons van Schoten, projectleider-adviseur, gemeente Hilversum*
- 11.50   **Praktijkvoorbeeld: De financiering van gemeentemusea**
- Welke organisatievorm kennen de musea?
  - Op basis van welke overwegingen wordt er subsidie verleend?
  - Wordt er gestuurd op marktgericht werken door de culturele instelling en het verwerven van eigen inkomsten?
  - Heeft dit invloed op de te ontvangen subsidie?
  - Hoe wordt achteraf gecontroleerd of de subsidie juist besteed is?
- Bert Stuit, beleidsambtenaar cultuur, gemeente Schouwen-Duiveland en drs. Frans Meulenbergh, voorzitter Museumplatform*
- 12.20   **Gelegenheid tot het stellen van vragen, aansluitend lunchpauze**
- 13.30   **Praktijkvoorbeeld: De financiering van een poppodium**
- Welke organisatievorm heeft het poppodium?
  - Op basis van welke overwegingen wordt er subsidie verleend?
  - Wordt er gestuurd op marktgericht werken door de culturele instelling en het verwerven van eigen inkomsten?
  - Hoe kan de gemeente er op toezien dat subsidie gelden niet aan (commerciële) nevenactiviteiten worden besteed?
  - Past de instelling prijsdifferentiatie toe?
- Guus van Hove, directeur poppodium 013, Tilburg*
- 14.00   **Van zelfstandig opereren naar samen met de gemeente**
- Welke activiteiten biedt de instelling aan?
  - Wat waren de belangrijkste inkomstenbronnen ten tijde van oprichting?
  - Hoeveel invloed hebben externe financiers op de inhoud?
  - Welke rolverdeling is er inmiddels met de gemeente?
- Jan van der Meulen, directeur De kamers, Amersfoort*
- 14.30   **Interactieve discussie: Hoe groot is de prijselasticiteit van cultuur eigenlijk?**
- Aan de hand van een korte inleiding door APE, Public Economics B.V, zullen aan sprekers en deelnemers een aantal stellingen worden voorgelegd over de kansen en bedreigingen van prijsdifferentiatie bij culturele instellingen.
- Extra panellid: Jos van Bussel, plv. directeur Kunstconnectie*
- 15.00   **Gelegenheid tot het stellen van vragen**
- 15.15   **Afsluiting door de dagvoorzitter, aansluitend informele borrel**